

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám 2 krajcár.
(4 fillér.)
Közíratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1908. MÁJUS 7.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 106. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjazás szerint.

A vidék rémei

Kassa, május 6.

A Polónyi-Lengyel becsületpörnek a tárgyalása csaknem egészen elvonta a közfigyelmet arról a másik nagy pörrel, amelyet a pestvidéki törvényszék tárgyal: a dánosi rablógyilkosságokról. Pedig az fontosabb és a tanulságai mélyrehatóbbak. Az ország közbiztonsági állapotának nyomorúságai vannak ott kimutatva és megmutatva. Nem a maga palotájában lakó milliomos ur közbiztonsága, hanem a szegény paraszti áldozaté, akit kirabol, megbecstelenít és megöl a sátoros cigány, az Európába beszőkött vadember.

Különös dolog, hogy nincsen törvényünk, vagy törvényes intézkedésünk, ezeknek a képtelen közbiztonsági állapotoknak a meggátolására. Ráérünk törvényes kereskedelmi szerződéseket kötni a föld másik oldalán levő olyan államokkal, amelyekbe talán sohse jut el magyar hajó, de olyan törvényes intézkedésünk nincs, amely rendbe tudná szedni ezt a néhány ezer félvad embert, vagy jobban mondva: félvad állatot. Pedig nagyon tudjuk mindnyájan, hogy a kisebb falvak és tanyák társadalmára, fekély és bűn gyanánt nehezedik a sátoros cigány egész társadalma és egész életmódja.

Mindenki tudja, hogy sohasem dolgozik és a lopásból él. És ha csak ezt tenné még istenes volna, de szükség esetén és alkalomadtán utonáll, rabol, gyújtogat és gyilkol. Hát ha Ázsia akarunk maradni továbbra is, akkor ez a szennyes állapot megmaradhat továbbra is. De ha nyugati államok közé akarunk sorakozni, akkor ezen a helyzeten gyorsan és erős kézzel javítani kell.

A sátoros cigány vadsága az utóbbi időben félelmetessé nevededett. Nem az már, aminek a régi anekdotából ismerjük: a muzsikás cigány, a postás cigány, a vályogvető cigány, hanem szervezet rablóbanda, amely az országban szerteszéjjel igen nagy károkat művel. Egy-egy falu népe, olyan falu, amelyben csendőrség nincsen, a vándorcigányoknak a határba

való érkezését leégésnek és istencsapásnak tekinti. Mert hiszen tudvalevő, hogy a dánosi eset nem áll egymagában. Ez az eset csak azért vert föl a szokottnál nagyobb port, mert az esemény színhelye közel van a fővároshoz, és a lapok tudósítói könnyen hozzáférkőzhetnek ahhoz, hogy minél bővebb h iradással lehessenek.

Azonban ezenkívül történtek és történnek az ország messzebb eső részein állandóan olyan bűnesetek, amelyek a sátoros cigánysággal vannak kapcsolatba. Efelől nagyon sokat beszélhetnének a központonba beérkező csendőri jelentések. Azt lehet mondani, hogy a csendőrség által kifejtett munka egy nagy része, a sátoros cigánybandák által kötődik le. Igazán érthetetlen, hogy miért kell ennek az országnak ezt az állapotot örökké tűrni? Miért kell gyilkosokat és gyermekrablókat örökké a nyakán cipelnie? Elvégre azon az időn túl vagyunk ugyan, amikor Poroszországban Nagy Frigyes kiadta azt a rendeletet, hogy minden cigány, ott ahol található, azonnal a legközelebbi fára felakasztandó, — de hát ezekkel a rablóbandákkal, amiket működésükben titokzatos szervezet és egy nem könnyen elsajátítható ázsiai nyelvnek az ismerete is támogat, valami erélyes és célravezető intézkedést már mégis csak kellene tenni. Mikor az angol Tasmániában nem birt a maorival, kiirtotta az utolsó emberig. Mikor az északamerikai egyesült államok civilizált lakossága nem birt a rabló, gyilkos és gyújtogató indiánokkal, megcsinálta az Indián-Territoryt, mondván: itt most már bátran rabolhatjátok egymást, de nem minket.

Abban az óriás nagy területben azt csinálhatnak, amit akarnak, de annak a határain túl nem távozhatnak, ha csak kulturális ébredés tanúságait nem mutatják. A fejlődöttebb törzsek ivadékaiból már vált ki sok értelmes ember: ügyvédek, orvosok, gazdálkodók s képviselő és ujságíró is kerül ki közülük. De a többi rész, a kulturára képtelen, az ő egyébként elég tágas területén túl nem mehet, mert a határaikat katonaság őrzi.

Ami sátoros cigányságunkkal is csak ilyes valamit lehetne csinálni.

Technológiai muzeum Kassán.

Deil Jenő tervezete.

Az új ipari muzeum célja.

A március havi közgyűlésen Deil Jenő törvényhatósági bizottsági tag indítványt tett egy technológiai iparmuzeumnak, a kassai felsőbb ipariskolával kapcsolatban való létesítése dolgában és arra kérte a bizottságot, hogy ezen gazdasági fontossággal bíró intézmény részére a Ferencz József-terti volt laktanyában megfelelő helyiségeket bocsáson rendelkezésére.

A törvényhatóság bizottság kifejezést adott abeli készségének, hogy a kassai technológiai muzeum létesítését tőle lehetőleg előmozdítsa és arra kérte az indítványozó bizottsági tagot, hogy ezen fontos ügynek érdemleges elintézésére céljából a létesítendő muzeumnak vázlatos tervét mielőbb nyújtsa be.

Ezen felhívásnak eleget tett az indítványozó bizottsági tag, amennyiben a polgármesternek a következő *vázlatos tervet* bocsátotta rendelkezésére, mely legközelebb a jogi, pénzügyi és gazdasági bizottságoknak elbírálása alá kerül.

A muzeum célja és eszközei.

A technológiai iparmuzeum célja az ipari foglalkozások terén szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek terjesztése és az ipari kérdésekben való tanácsadás és utbaigazítás. Ezen feladat teljesítésére a következő eszközök szolgálnának:

1. A könyvtár, mely egybeolvasztandó volna a felső ipariskola könyvtárával.

2. Gyűjteménytár, mely a különböző iparágakban használt gépek, szerszámok, anyagok, félkészítmények és áruk gyűjteményéből állana, kellő módon rendezve és oly formán összeállítva, hogy az érdeklődő iparos könnyen megtalálhassa azt, amit tájékozódás céljából látni akar.

Ezen gyűjteménytárba csak oly tárgyak vétetnének fel, melyeknek megtekintése és tanulmányozása az egyik vagy másik iparág terén működő iparosnak hasznos lehet és melyek a muzeumban végrehajtandó kísérletekre szükségesek. A gyűjteménytár is a felső ipariskolának ezen tárával összeolvasztandó volna.

A kísérleti berendezés, mely oly módon volna felszerelendő, hogy az ipar érdekében vagy egyes iparosok okulása céljából teendő kísérletek közül a gyakrabban előforduló végrehajthatók legyenek. Ide tartoznának kayántelemek, gépek és szerszámok kipróbálása és üzemben való bemutatása

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok SCHÜTZ és Tsa

angol uri-szabó céghez

érkeztek

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

stb. stb. A kísérleti berendezésnek jelentékeny részét a felsőipariskola mostani berendezése szolgáltatná.

A muzeumi teendők ellátására műszaki irodai és szolgazemélyzet volna alkalmazandó, de a szakszerű teendőkben természetesen élénken közreműködnek a felsőipariskola tanári kara, annak művezetői és egyéb személyzete.

A muzeum tevékenysége.

A muzeum tevékenysége a következőkben nyilvánulna:

a) A könyvtári olvasó szobákban az iparosok alkalmat találnának, hogy szak-könyvekből és folyóiratokból felvilágosítást merítsenek. Biztosíték mellett könyvek vagy rajzok kiadatnának.

b) Rövid ideig tartó esti és vasárnapi esetleg nappali tanfolyamok útján terjesztetnének a gyakorlati és elméleti ismeretek. Ezen tanfolyamok részben a felső ipariskola keretében terveztettek, de az iskola berendezése nem engedi meg a tanfolyamoknak oly mértékben való életbeléptetését, mint azt az ipar és az iparosoknak érdeke kívánja.

c) Újabb gépek és szerszámok kipróbálása és az eredmények az iparosokkal való közlése, nemkülönben a kisipari munka és segédgépeknek üzemben való bemutatása egyik legfontosabb feladata volna a muzeumnak. A bemutatandó vagy kipróbálható gépeket és szerszámokat a gyártók vagy elárusítók bocsátanák a muzeumok rendelkezésére, de a szükséghez képest azok vásárlás útján is volnának beszerezhetők.

d) Műszaki és ipari kérdésekben a muzeum szakszerű tanácsokat ad és a szükséghez képest kísérleteket végez, beszerzési forrásokat nevez meg, stb.

e) Iparfejlesztési kérdésekben a muzeum az előljáró minisztériumnak javaslatokat és jelentéseket tenne.

f) A muzeum hatáskörét összegezve, megállapíthatjuk, hogy feladata volna az iparosok munkájának a lehetőség szerint való támogatása, minek eredménye a kassai és felsőmagyarországi ipar felvirágoztatása volna.

A helyiség.

A kassai technológiai muzeum elhelyezésére és sikeres munkálkodásának biztosítására szükséges volna, hogy ezen új intézménynek a volt Ferencz József-téri lak-tanya termének fele Kassa város közönsége által mindaddig bocsáttassék rendelkezésére, míg az államnak módjában áll egy technológiai iparmuzeum épületnek Kassán való felépítése.

Ismerve Kassa város intéző köreinek fenkölt gondolkozását, erősen hisszük, hogy a törvényhatósági bizottság Deil Jenő bizottsági tagnak kérelmét teljesíti és így lehetővé teszi, hogy ezen Kassa és Felsőmagyarország ipari fejlődése szempontjából oly fontos intézmény az államnak jelentékeny áldozatkészsége mellett a lehető legrövidebb idő alatt létesül.

A temetőkön is átszűrődve.

A járvány és a halotthamvasztás.

Pap Sámuel, az országos Halotthamvasztó Egyesület tükára, az alább olvasható cikk közlésére kért meg bennünket.

Rémes arányaiban csak most kezd kibontakozni a szombathelyi tifusz járvány. A lapok közléseiből világos, hogy a legutóbbi pécsi járvány óta, ehhez hasonló mérvű epidemia nem pusztított nálunk. A szombat-

helyi eset szomorú fényt vet közegészségügyi állapotainkra s mindennél erősebben sürgeti a közegészségügyi igazgatás terén életbe léptetendő radikális reformokat. E reformoknak a közegészségügyi törvény alapos revíziójával kellene kezdődnie és a talajt, ivóvizet s léghőrt oly védelemben kell részesítenie, mely azok mindennemű megfertőzését lehetetlenné teszi.

A szombathelyi járvány hivatalosan bevallott oka a vízvezeték és az ivóvíz fertőzöttsége, de kétségtelen, hogy nagy része van a járvány előidézésében annak a körülménynek is, hogy a talaj nagy része erősen alá van mosva s az esővíz esetleg a temetőkön is átszűrődve okozta a talajnak s ennek folytán a talajviznek is fertőzöttségét, mint a hogy ez nemrégiben Fiumében történt.

S ez az eset ismét erős érvelést szolgáltat a halotthamvasztás eszméje híveinek, akik át vannak hatva attól a meggyőződéstől, hogy a közegészségügy egyik legnagyobb fontosságú ügyének a holtak eltakarításának legideálisabb s legököltelesebb módja: a crematio.

S ezt az eszmét nálunk Magyarországon elpusztítani igyekeznek kicsinyes, szempontokból akarják terjedésének útját állani. Pedig a kérdés elöl ma már kitérni nem lehet.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy az „Országos Közegészségi Egyesület”, mely hazánk lakosságának egészségi helyzetének javításán munkálkodik a halotthamvasztás kérdésével nem foglalkozik, pedig első sorban ők volnának hivatva arra, hogy uttörői legyenek e nagyszerű intézménynek. És ha fáradozásuk nem is járna mindjárt a kívánt eredménnyel, azért mégis nagy szolgálatot tehetnének az eszme terjedésének.

Nagyon szükséges volna, hogy az illetékes körök végre valahára komolyan foglalkozzanak e nagyfontosságú közegészségügyi kérdéssel. Mi addig is tovább közdünk és lelkesen lobogtatjuk zászlónkat, melyre az emberiség jóvólta és a haladás van felírva. Minél nagyobb az akadály, annál szívesebben a mi erőnk és akaratum az akadály leküzdésére.

UJDONSAGOK.

— **Eljegyzés.** Zahler Aladár dr. kassai ügyvéd, eljegyezte Fischer Irénke urhölgyet.

— **Uj ügyvéd.** Elkán Mihály dr. az ügyvédi vizsgát Budapesten sikerrel letette. Az új ügyvéd Kassán nyit irodát.

— **Dr. Weisz Rudolf** orvos és fogorvos lakása május elsejétől Fő-utca 79. szám I. emelet (Danilovics-féle ház) alatt van.

— **Dr. Schwartz Aurél** bőrgyógyász lakása május elsejétől Kossuth Lajos-utca 22. szám I. emelet alatt van.

— **Kedvezőtlen hírek a királyról.** Bécsből jelentik, hogy parlamenti körökben ma riasztó hírek voltak elterjedve a király egészségi állapotáról. Azt beszélnek, hogy a király annyira elgyengült, hogy az éjjel több ájulási rohama volt. Schönbrunnból a király közvetlen környezetéből e kedvezőtlen híreket megcáfolják.

— **A Rákóczi-siremlék pályadíjai.** A kassai dómban elhelyezendő Rákóczi-siremlék pályázat eldöntésével a zsüri tudvalevőleg kimondta, hogy a díjakat és a megbízást nem adja ki, hanem a pályázók közül két hármas-csoportot alakítva ezek közül az első csoportba sorozottaknak 3—3000, a másodikba sorozottaknak pedig 2—2000 K. jutalmat állapít meg. Az első csoportba Hickisch—Beck, Füredi—Lechner és Lukácsy—Lux, a másodikba Tóth István, Markup—Stehlo és Holló Barnabás pályaműveit osz-

tották. A jutalmak kiadására most került a sor. A pályázó művészeket kellemetlen meglepetés érte, mikor a jutalmakért jelentkeztek megtudták, hogy a minisztérium a zsüri által megállapított jutalmakat minden indokolás nélkül a felére redukálta. A művészek között igen nagy a méltatlankodás. De valószínű, hogy a minisztérium is belátja ezt a sérelmet és orvosolásáról gondoskodni fog.

— **Kassai ezredes a német császár oldalán.** Vilmos császár holnap érkezik Bécsbe, hogy a német fejedelmek üdvözlését tolmácsolja a jubiláló osztrák császár előtt. Vilmos császár mellé diszorségnek kirendelték Mladenovics ezredet, a kassai 34. gy. ezred parancsnokát, aki az előkelő szolgálat teljesítésére már Bécsbe elutazott.

— **Közvetlen kocsik Budapest—Kassa között.** Az új májusi menetrend szerint a Kassára érkező vonatok száma egygyel megsaporodott. Este 11 óra 10 perckor Budapestről személyvonat indul, mely Miskolcra 6 óra 31 perckor ér s reggel 9 óra 4 perckor érkezik Kassára. A fővárosból későn induló vonat igen előnyös azok számára, akik Budapesten az időt kihasználni óhajtják. Am az üzletvezetőség csak felkézelt tesz jól, a másik kezével egyuttal keletlenkedik is. Ehhez a vonathoz ugyanis a kassai utasok rendelkezésére nem áll közvetlen kocsik, úgy hogy Miskolcra át kell szállniok. Pedig valamennyi vonalinduláshoz, két kocsit is megtöltő kassai utas akad. Ha már ezzel a vonattal kedvezni akart az államvasut Kassa forgalmi érdekeinek, ezt a csekély szíveségét is megteheti s gondoskodik, hogy legyen közvetlen kocsik Budapest—Kassa között.

— **Az 1908-ik évi katonai gyakorlatok.** Az idei katonai gyakorlatok közül a legérdekesebbek lesznek a nyugatmagyarországi nagygyakorlatok, amelyekben a budapesti negyedik, a pozsonyi ötödik és a zágrábi tizenharmadik hadtest fog részt venni. Ezek a nagygyakorlatok szeptember 18-án végződnek körülbelül Veszprém környékén. Legközelebb jelennek meg a gyakorlatok terjedelmére, tartamára és módszerére vonatkozó értesítések. Ezek szerint a gyalogságnál különösen arra kell ügyet vetni, hogy a gyalogsági hadosztályoknak lehetőleg arra legyen alkalmuk, hogy megközelítően velők egyformán erős ellenféllel mérkőzzenek meg. A lovasságnál főképpen július hónapja fordítandó a táborozó gyakorlatokra. A lovassági hadosztályi gyakorlatok az idén csak a pozsonyi hadosztályban végeztetnek. A tüzérségnél ügyet kell vetni a tarack-osztályokkal való gyakorlatokra is. Az utász-zászlóaljknak kellő alkalmat kell adni a hidverésben való gyakorlásra. Erdekes újítás a pénzjutalom az őr- és értesítésszolgálatban tanusított ügyességért.

— **Városi tisztviselők kongresszusa.** A magyar városok tisztviselői május 10-én Budapesten, a Váci-utcai városháza épület nagytermében Holló Lajos orsz. képviselő elnöklete alatt országos kongresszust tartanak. A kongresszuson Kassa tisztviselői kara is képviseltetéséről gondoskodott.

— **Rend a ligetben.** A Széchényi-ligetben szórakozó közönség, különösen a kocsizók, lovaglók és kerékpárosok részéről tapasztalt szabálytalanságok megszüntetése, a rend és személybiztonság érdekében közhírré teszem a következőkben: Az Istvánhidon át minden fogatnak és lovasnak csak

lassu lépésben, a kerékpárosoknak pedig a gyalogos rendes menetsebességével szabad haladni. Az István-hídon áthaladva minden fogatnak, lovasnak és kerékpárosnak balra kell kanyarodni a baloldali nagykörútra. A kocsiást, lovaglást és kerékpározást tehát csak a balrakanyarodó nagykörúton északi irányban szabad megkezdeni és azt állandóan ugyanabban az irányban kell folytatni. A baloldali nagy körútból a kioszk felé elágazó középső kocsiutat sétakocsizásra, lovaglásra és kerékpározásra használni tilos. A Széchenyi-ligetben motorkocsival (automobillal) és motorkerékpárral való közlekedés szigorúan el van tiltva. A ligetben a sebes hajtás általában tilos, tehát a rendes ügétésnél gyorsabb menetsebességgel hajtani, lovagolni és kerékpározni nem szabad. A Széchenyi-ligetben csak urlovasoknak szabad lovagolni és illetve kocsizni. Tilos a nagy körúton kívül a többi sétautakon lovagolni és kerékpározni, valamint katonai csapatoknak átvonulni. Bérkocsikkal valamint magánfogatokkal a ligeten át a vasúti pályaudvarhoz való rendszeres közlekedés tilos. A gyermekkocsikkal, általában a cselédekre, dajkára bizott gyermekekkel a vasúthoz vezető főútán tartózkodni tilos. Tilos a ligetben, különösen a sétautakon papírt, narancshéjat, gyümölcs hulladékot és egyéb szemetet eldobálni. Tilos a ligetben a fákhoz, virágokhoz és egyéb ültetvényekhez nyulni, a fákat, bokrokat letörni vagy bármi módon megrongálni és tilalmas helyen a gyepré lépni. Tilos a ligetben kutyát szabadon bocsátani, azt legfeljebb csak zsinórban vezetve lehet bevinni. Tilos a padokat és székeket más helyre átvinni, valamint azokat bármi módon bepiszkolni és megrongálni. Aki e szabályok ellen vét, az rendőri kihágást követ el s a vonatkozó törvények és illetve szabályrendeletek alapján szigorúan fog fenyíttetni, a katonai személyek pedig megbüntetés végett a katonai állomásparancsnokságnál fognak feljelenteni. Váczy József, főkapitány.

— Zsebtolvaj cigányok. Több idegen cigány előállított a piacról, akik zsebtolvajlással gyanúsítva vannak, mi miatt ellenük a rendőrség az eljárást folyamatba tette. Eddig már 3 zsebtolvajlás lett az Erzsébet téren elkövetve, de az előállítottakra e lopások nem bizonyíthatók, minélfogva a város területéről kitiltattak.

— A kártyaadó. Miskolcz város képviselőtestülete még a múlt évben elhatározta a játékkártyák megadóztatását. A városi képviselőtestület ezen határozata a belügyminiszterhez került, aki a határozatot megsemmisítette és kimondotta, hogy a játékkártyákra községi adót kivetni nem lehet.

— Gyógyszerészségdek mozgalma. A gyógyszerészségdek mozgalmaiban jelentékeny fordulat következett be, amennyiben gróf Andrássy Gyula belügyminiszter értesítette a Gyógyszerészségdek Országos Szövetségét, hogy a szövetség alapszabályait jóváhagyta. A belügyminiszter jóváhagyó leirata a gyógyszerészségdek szövetségének tagjai körében élénk örömet keltett, mert így most már törvényes formák mellett és kereteken belül folytathatják az egész országban a gyógyszerészségdeknek egy hatalmas országos szövetségbe való tömörülését.

— Magyar cégszöveg. Nagyfontosságú döntést hozott a fehértemplomi törvényszék 14415—907. számú jogerős végzésével, a kereskedelmi cégbejegyzések kihirdetésére felügyelő miniszteri biztos 2135—907. sz. előterjesztésére. A törvényszék utasított egy cégbejegyzést kérő kereskedőt, hogy 15 nap alatt a német cégszöveg mellett első sorban magyar cégszöveget jelentsen be, mert a kereskedelmi törvény szerint nincs ugyan akadálya annak, hogy a kereskedő cégét idegen nyelven is bejegyezhesse, mindazonáltal az állam szuverénitásától következik, hogy cégét a cégjegyzékbe idegen

nyelven kívül első sorban az állam hivatalos nyelven, vagyis magyarul is be kell jegyezni.

— Rövid rendőri hírek. Ma reggel bejelentett, hogy Prokop József cs. és kir. 34. gy. ezredbeli közkatona megszökött. Köröztetik. — Atlasz Lipót kassai lakos házától, aki egy teljesen lecsigázott és rühös lóval fuvarozott, a ló elkoboztatott és le-bunkózva lett. — 2 férfi csavargás miatt, 1 nő ugyancsak csavargás miatt és 1 nő botrányos részegség miatt lett múlt éjjel előállítva és elzárva.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 6.

A képviselőház mai ülését *Jush Gyula* elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

Csernoch János csanádi püspök összeférhetetlenségi ügyében kisorsolták a bizottságot, majd *Wekerle Sándor* miniszterelnök törvényjavaslatot nyújtott be az államszámviteli törvény módosításáról, amelyet a bizottsághoz tettek át.

A gazdasági bizottság jelentése után *Baloghy Ernő*, a mentelmi bizottság előadója terjesztett be jelentést a közigazgatás körébe vágó mentelmi ügyeknél követendő eljárásról.

Az interpellációkra délután 2 órakor térnek át. Új interpelláció bejegyezve nincsen.

Ezután folytatták *Oncu Miklós*, *Goldis László*, *Szuciu János* és *Pop-Csicsó István* mentelmi ügyében a tegnap megkezdett vitát.

Elsőnek *Kálosi József* szólalt fel, akinek fejtegetéseit *Maniu Gyula* utasította vissza. *Nagy Dezső* félreértett szavait igazította helyre, majd *Hodssa Milán* beszélt a kiadatás ellen.

Felszólalt gróf *Andrássy Gyula* is, aki kifejtette, hogy itt csak azt kell vitatni, vajjon zaklatás forog-e fenn vagy sem. A jogi alap a kiadatásra megvan, a többi a bíróság dolga.

A Ház többsége a kiadatás mellett döntött, ugyszintén kiadták *Vajda Sándort* is.

Ezután áttértek a költségvetés tárgyalására. *Hoitsy Pál* előadó ismertette a pénzügyi bizottság jelentését, elfogadásra ajánlva a költségvetést.

Szünet után *Polit Mihály* a nemzeti párt nevében beszélt a költségvetés ellen.

A balpárt nevében *Farkasházy Zsigmond* mondott hosszabb beszédet a költségvetés ellen, majd áttértek az interpellációkra, amelyeknek során gróf *Andrássy Gyula* a soproni nyelvkérdésben megnyugtató választ adott báró *Bánffy Dezső* multikori interpellációjára.

A német fejedelmek Bécsben.

Bécs, május 6.

A német szövetséges fejedelmek holnap jelennek meg *Ferencz József* előtt, hogy őt jubileuma alkalmából üdvözljék. Az oldenburgi és württembergi hercegek már ma megérkeztek Bécsbe.

A jubileumi ünnepségre *Wekerle Sándor* miniszterelnök *Popovics Sándor* államtitkár kíséretében Bécsbe utazott. Az ünnepségek lezajlása után holnap éjjel nyomban visszatérnek Budapestre.

A dánosi haramiák.

Budapest, május 6.

A pestvidéki esküdtbíróság előtt még mindig folyik a tanukihallgatás a dánosi rablógyilkosság ügyében. Ma különösen érdekes volt *Wrabek Béla* posta-tiszt vallomása aki szem és fültanuja volt annak a jelenetnek, mikor a kis *Lakatos Róza* mindent bevallott a csendőrök előtt.

Öngyilkosság.

Budapest, május 6.

Kmetz Antal upesti hentes anyagi gondok miatt a vicinális elé vetette magát, amely testét teljesen széttroncsolta.

Színház, művészet.

Hangverseny a színházban. Háziezredünk zenekara, az évenként szokásos jótékony célú hangversenyt tegnap este tartotta meg a kassai Nemzeti Színház színpadán, zsufolt nézőtér előtt. A hangverseny szivós műsora *Neidhardt* Alajos karmester előkelő művészi izlését dicséri, akit egyébként is az est sikeréből oroszlanrész illet. A jeles dirigens bámulatosan fegyelmezett zenekarával őszinte elragadtatásunkat vívta ki. *Beethoven* „*Leonora*” című operájának nyitányával kezdődött a hangverseny s ennek az örökbecsű műnek kitűnő interpellálójá volt a zenekar. Majd *Mozzart C dur hangversenyét* adta elő *Mosshammer*, fővárosi hárfa művész. A nemes hangszeren szédületes technikával pengette ki *Mosshammer* a finom, ábrándos koncert számot, ugy a kíséző fuvola, mint a zenekar precíz kísérete nagyon kedves keretbe foglalta a világhírű művész játékát. Ezután *Wagner* csodás ereje, megrendítő szenvedélyei uralták a zenekart, az *Istenek alkonya* című dalműből *Siegfried* halotti indulóját játszották. Nagy elragadtatással élvezte a közönség *Mosshammer* hárfá szoloját, aki *Trucek* „*Schubert* ábránd”-ját játszotta tökéletes művészettel. Majd *Puccini* színes, buja hangszerelésű, melodikus mesterműve a *Bohém élet* ábrándja következett. Az olasz mester genialitásához pompásan alkalmazkodott a zenekar. *Schubert Ave Máriajának* poétikus, magasztos hangulatba ringató vonós ötöse zárta be a kitűnően sikerült hangversenyt. Az első szám kivételével, a többi öt hangverseny számnak *Mosshammer* tanár hárfajátéka is nagy érdekességet kölcsönzött. A közönség az összes számokat lelkes elismeréssel honorálta.

Tartuffe, — Becstelének, — Regényesek. Az országos színiakadémia végzett növendékei három estén, a *Tartuffe* vigjáték, *Becstelének* dráma és a *Regényesek* vigjátékban a Kassai Nemzeti Színházban szerepelnek. Lapunk tegnapi számában tévesen jeleztük az előadások napját. A helyes műsor a következő: Péntek este *Tartuffe*, szombaton a *Becstelének*, vasárnap a *Regényesek*. A három előadásra jegyek, holnap, csütörtöktől kezdve a színház nappali pénztárában válthatók.

Kabaret a Schalkházban. A nyári szórakozások sorrendjét a Schalkház szálloda nagytermében tartandó cabaret előadások kezdik meg. *Bartha István* a Kassai Nemzeti Színház helyettes-igazgatója cabaret társulatot szervezett, melynek kitűnő tagjai *Gyöngyi Izsó* és *Gyöngyi Jolán*, *Pápay Lajos*, *Nógrádi Gizi* és *Simándi karmester*. A társulat a fővárosi cabaret-színházak művészi programjával indul a közönség meghódítására. A kassai előadások május 13-án kezdődnek. Belépő-jegyek: 2—3 koronáért kaphatók.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismervé az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
ógépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságra!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

BYE BYE BYE BYE BYE BYE BYE

Sürgős
figyelmeztetés.

Az évszázadok óta ismert
Királyi Selters
(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan
forrásvizekkel, melyek hasonló
hangzásu elnevezés alatt kerül-
nek piacra.

Csak a Királyi Selters
(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán
természetes állapotban töltve és szét-
küldve, míg más ugynevezett seltersi vizek
többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal
vagy szénsavval vegyített) állapotban hozat-
nak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Sel-
ters természetes vízzel szemben csak cseké-
ly értékű műtermékeknek tekintendők.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély,
parkkal, sarokház és épít-
kezési telkek előnyös fel-
:: tételek mellett eladók. ::
Bővebbet Dr. SZAUBE-
RER és Dr. HERCZ ügyvé-
dek irodájában Fő-u. 29.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
BALLA MIHALY
mechanikus és villamos szerelő
Telefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és
raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni,
hogy bármely gyárral a házi távirda, távbe-
szélő, villámhárító és villanyvilágítási sze-
o o relésben a versenyt felvesszem. o o

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillá-
rok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi
villanyozó gépekben. Vidéki megrendelése-
ket azonnal és leggyorsabban készítek.
Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok.
Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletét üzletágai közé bevezette és
e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi
magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltét-
lenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető.
Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év eltelté-
vel, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival
együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000
koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első
részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K hala-
déktalesul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15
év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt
bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő,
a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban
levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt
is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takaré-
kossági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg,
hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmele-
gebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg,
a mely ilyenképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA
SÖRFÖZDE ES MALÁTAGYÁR.
Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:
KIRÁLY SÖR **KORONA SÖR** **SOTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.